

APSKRIČIŲ AMR VALDYMO GRUPIŲ 2017 M. VEIKLOS APIBENDRINIMAS

Jolanta Kuklytė
Higienos institutas

2018 m. kovo 23 d.

Pagrindinės AMR valdymo grupių 2017 m. vykdytos veiklos

- Europos supratimo apie antibiotikus dienos ir Pasaulinės supratimo apie antibiotikus savaitės minėjimas;
- Problemos viešinimas, informacijos sklaida asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, visuomenei ir ugdymo įstaigose;
- Dokumentų rengimas;
- Posėdžių organizavimas;
- Antimikrobinių preparatų suvartojimo stebėseną ir intervencijos antibiotikų skyrimo gerinimui.

Renginiai, informacijos sklaida asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistams (1)

Apskritis	Renginiai
Alytus	<p>Pasitarimas-seminaras „Racionalus antimikrobinių preparatų naudojimas vaikų ligų gydyme“, Seminaras „Aktualūs užkrečiamųjų ligų valdymo klausimai“. Pristatyti kompensuojamų antibiotikų suvartojimas 2014-2016 metais bei 2017 m. I pusmetyje.</p>
Kaunas	<p>Seminarai – viešosios konsultacijos (3) (gripo ir ŪVKTI, tymų ir kt. Klausimais) ir mokslinė praktinė konferencija.</p> <p>Pranešimai „Kauno apskrities AMR valdymo grupės veiklos ypatumai“, „Antimikrobinis atsparumas ir jo sprendimo būdai“, „Antibiotikų, kurie kompensuojami iš PSDF biudžeto lėšų, skyrimo Kauno apskrities gydymo įstaigose vaikams, indikacijų ir jų pardavimo (išdavimo) vaistinėse palyginimas“, „<i>Clostridium difficile</i> epidemiologinės situacijos analizė Kauno mieste.</p> <p>Dalyvavimas. Pranešimas 5-ojoje Nacionalinėje užkrečiamųjų ligų konferencijoje apie Kauno apskrities antimikrobinio atsparumo valdymo grupę ir jos veiklą. Pranešimas apie antimikrobinio atsparumo valdymą apskrityje, gerąją praktiką konferencijoje „Antimikrobinio atsparumo valdymas Lietuvoje“. Stendinis ir žodinis pranešimas „Kauno apskrities antimikrobinio atsparumo valdymo grupės veiklos ypatumai“, stendinis pranešimas „Kėdainių miesto ir rajono asmens sveikatos priežiūros įstaigoje besilankančių tėvų žinių apie antibiotikus ir elgsenos gydant vaikus nuo ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų sąsajos“ 2-oje Tarptautinėje Vilniaus užkrečiamųjų ligų konferencijoje.</p>
Klaipėda	<p>Konferencija „Antimikrobinio atsparumo valdymo šiandienos aktualijos“.</p> <p>Pranešimai „Kitų šalių patirtis sprendžiant AMA ir antibiotikų vartojimo problemas“ seminare „Antimikrobinio atsparumo valdymas apskrityse“, „Kitų šalių patirtis sprendžiant AMA ir antibiotikų vartojimo problemas“ Klaipėdos apskrities AMR valdymo grupės posėdyje, „Antibiotikų skyrimo vaikams paplitimo tyrimas VŠĮ Klaipėdos vaikų ligoninėje“ VŠĮ Klaipėdos vaikų ligoninėje gydytojų pasitarimo metu.</p>
Marijampolė	<p>Viešoji konsultacija: antimikrobinio atsparumo vystymosi problema, prevencinės priemonės; <i>Clostridium difficile</i> infekcijos valdymas, infekcijų kontrolės priemonės, rekomendacijos.</p>

Renginiai, informacijos sklaida asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistams (2)

Apskritis	Renginiai
Panevėžys	<p>Seminaras „Panevėžio apskrities užkrečiamųjų ligų epidemiologinės situacijos ir imunoprofilaktikos įgyvendinimo aktualijos“. Pristatyti kompensuojamųjų antimikrobinų vaistų skyrimo vaikams 2017 metų I pusmetį rodikliai. Užsiėmimai „Antibakterinis gydymas šeimos gydytojo praktikoje“, „Kvėpavimo takų ligų gydymas“ „Antibiotikai ar skiepai?“.</p> <p>Pranešimai AMR grupės nariams: „Antimikrobinio atsparumo valdymo aktualijos“, „CRB ir A streptokoko tyrimų prieinamumo Panevėžio apskrityje 2016 m. apžvalga“.</p> <p>Pranešimas farmacininkams apie 2016 m. Panevėžio apskrities sergamumą infekcinėmis ligomis ir epidemiologinę situaciją, priminta, kad lapkričio 18-ąją minima Europos supratimo apie antibiotikus diena, akcentuota racionalaus antibiotikų skyrimo tvarka</p>
Šiauliai	<p>Paskaita: Antibiotikų pirkimo ir vartojimo analizė RŠL 2016 m., antimikrobinio atsparumo vystymosi problema, prevencinės priemonės.</p> <p>Seminaras: Hospitalinių infekcijų paplitimo tyrimas 2017m., <i>Clostridium difficile</i> infekcijos valdymas, „Antimikrobinų vaistinių preparatų naudojimo tvarkos“ pristatymas RŠL. Paskaitos Hospitalinių infekcijų paplitimo analizė RL, atsparių mikroorganizmų stebėseną ir prevencijos priemonės, antibiotikų skyrimas, sukėlėjų epidemiologinę stebėseną.</p>
Telšiai	<p>Seminaras „Antimikrobinio atsparumo valdymas“</p>
Utena	<p>Trumpi pranešimai Utenos apskrities ligoninėse, HI lankstinukai „Europos supratimo apie antibiotikus diena“.</p>
Vilnius	<p>Seminarai-pasitarimai: Europos Sąjungos finansuojamų projektų antimikrobinio atsparumo klausimais pristatymas, Vilniaus apskrities gyventojų sergamumo užkrečiamosiomis ligomis epidemiologinė situacija, problemos ir sprendimo būdai; Antimikrobinio atsparumo valdymas, aktualūs užkrečiamųjų ligų priežiūros Vilniaus apskrityje klausimai ir jų sprendimo būdai, teisės aktai reglamentuojantys antimikrobinio atsparumo, tuberkuliozės ir imunoprofilaktikos priežiūrą. Seminarai – viešosios konsultacijos: „Aktualūs užkrečiamųjų ligų klausimai bei jų sprendimo būdai Vilniaus ugdymo įstaigose“; „Aktualūs užkrečiamųjų ligų ir imunoprofilaktikos klausimai“.</p> <p>Dalyvavimas ULAC, Lietuvos infektologų draugijos ir Įrodymais pagrįstos medicinos draugijos organizuotose konferencijose, stendinis pranešimas „Erkinio encefalito epidemiologinė situacija Vilniaus apskrityje“ 2-oje Vilniaus užkrečiamųjų ligų konferencijoje.</p>
Tauragė	

Renginiai, informacijos sklaida visuomenei

Apskritis	Renginiai
Panevėžys	<p>Užsiėmimų ciklas „Sveikatos stiprinimas Panevėžio miesto gyventojams“ – paskaitos, pranešimai-diskusijos, pranešimai-praktiniai užsiėmimai „Užkrečiamos ligos ir jų prevencija“, „Peršalimo ligos“. Diskusijos „Atsakingas antibiotikų vartojimas“, pranešimai „Gripas ar peršalimas?“ „Ką gydo antibiotikai?“, „Užkrečiamos ligos. Prevencija. Antibiotikų vartojimas“, diskusijos su bibliotekų darbuotojais ir lankytojais apie atsakingą ligų gydymą, antibiotikų vartojimą. Pranešimai „Antibakterinis gydymas šeimos gydytojo praktikoje“, „Kvėpavimo takų ligų gydymas“ „Antibiotikai ar skiepai?“ užsiėmimuose.</p> <p>Pranešimas „Panevėžio apskrities žarnyno infekcinių ligų situacijos analizė. Pagrindinės profilaktikos priemonės“ VSB seminare „Žarnyno infekcijos“ – akcentuota apie atsakingą antimikrobinų medikamentų vartojimą (savigyda).</p> <p>Panevėžio kolegijos dėstytojos pranešimas tarptautinėje konferencijoje „Savigyda antibiotikais Panevėžio regione“.</p> <p>Atmintinės apie antibiotikus Smilgių bendruomenės nariams.</p>
Šiauliai	<p>Vaizdo klipo transliavimas miesto viešojo transporto įrengtuose LCD ekranuose, informaciniai pranešimai socialiniuose tinkluose, konkursas radijo stotyje „RS2“, publikacija „Minime Europos supratimo apie antibiotikus dieną“ ŠVSB tinklalapyje, stendai apie teisingą antibiotikų vartojimą.</p>
Tauragė	<p>Pranešimai Tauragės rajono priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos darbuotojams „Antimikrobinio atsparumo problema“ bei „Tauragės apskrities gyventojų savigyda antimikrobiniais vaistais“.</p>
Utena	<p>Seminaras Europos supratimo apie antibiotikus diena paminėti „Antimikrobinio atsparumo aktualijos“, siekiama mažinti antibiotikams atsparių bakterijų atsiradimą ir plitimą.</p>
Vilnius	<p>Pasitarimas su Vilniaus miesto savivaldybės administracija tuberkuliozės, oru plintančių infekcijų, lytiškai plintančių infekcijų, antimikrobinio atsparumo ir kitų užkrečiamųjų ligų klausimais. Seminaras – viešoji konsultacija VĮ Lietuvos oro uostai darbuotojams – tymų prevencijos priemonės oro uoste.</p> <p>Lankstinukų, plakatų platinimas Vilniaus apskrities savivaldybių administracijoms, VVSB, ASPĮ, kalėdinio „Eurovaistinės“ bėgimo organizatoriams.</p>
Alytus, Kaunas, Klaipėda, Marijampolė, Telšiai	

Renginiai, informacijos sklaida ugdymo įstaigose

Apskritis	Renginiai
Kaunas	Stendiniai pranešimai apie saugų antibiotikų vartojimą.
Panevėžys	Stendiniai pranešimai (VSB) „Infekcinių ligų ABC“, „Gripas“, „Gyvenu su sergančiu TBC. Patarimai“, „STOP tuberkuliozei“, „Tuberkuliozė. Baltos ramunės diena“, „Pasaulinė rankų higienos diena“, lankstinukai „Tuberkuliozė“, „Rankų higiena“.
Šiauliai	Stendiniai pranešimai apie teisingą antibiotikų vartojimą, interaktyvios paskaitos – diskusijos, pamokos; kryžiažodžio konkursas, viktorina, sienlaikraštis Europos supratimo apie antibiotikus diena paminėti, Rankų plovimo technikos mokymo praktiniai užsiėmimai, paskaitos – pranešimai apie užkrečiamąsias ligas, profilaktiką ir antibiotikų vartojimą. RVSB paskaitos: „Antibiotikai: vartok atsakingai“, „Ką žinote apie antibiotikus?“, „Vartokite antibiotikus atsakingai“, „Antibiotikų nauda ir žala“, pokalbis apie ŪVKTI, gripą, šių ligų profilaktiką, antibiotikų vartojimą.
Tauragė	Pranešimas „Tauragės apskrities gyventojų savigyda antimikrobiniais vaistais“
Telšiai	Stendas „Atsakingas antibiotikų vartojimas“ ; Plakatai „Peršalimas? Gripas? Pasveik be antibiotikų“, „Atsparumas antibiotikams“, visuomenei – „Atsparumas antibiotikams“
Utena	Supratimo apie antibiotikus savaitės metu viktorinos, protmūšiai, kryžiažodžių konkursai, diskusijos apie antibiotikus, atsparių bakterijų keliamą grėsmę visuomenės sveikatai ir teisingą antibiotikų vartojimą.
Vilnius	Seminaras darželio personalui ir vaikų tėvams apie meningokokinės infekcijos situaciją Lietuvos Respublikos ir Vilniaus teritorijoje, imunoprofilaktiką. Seminaras – viešoji konsultacija visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, dirbantiems ugdymo įstaigose apie sukėlėjų atsparumą antimikrobiniais preparatais, greitojo A grupės beta hemolizinio streptokoko antigeno nustatymo testo galimybes Vilniaus apskrities ASPJ, antibiotikų vartojimo ypatumus. Viešoji konsultacija sveikatos priežiūros darbuotojams ir vaikų tėvams apie meningokokinės infekcijos profilaktiką ir pavojus, teisingą antibiotikų vartojimą.
Alytus, Klaipėda, Marijampolė.	

Viešinimo priemonės (straipsniai, pranešimai spaudai)

Apskritis	Priemonė
Alytus	Straipsnis apie antibiotikų atsakingo vartojimo svarbą, principus; kryžiažodžio konkursas Pasaulinei supratimo apie antibiotikus savaitei paminėti. Interviu Alytaus regioninės televizijos laidoje – pristatyta greitųjų testų skyrimo svarba, tinkamo antibiotikų vartojimo principai.
Kaunas	Straipsniai ir kitos informavimo priemonės: „Kauno AMR grupė tęsia bendradarbiavimą su NVSPL“, „Plauk rankas – saugok gyvybes“, „Piktnaudžiaudami antibiotikais rizikuojame savo sveikata“, „Europos supratimo apie antibiotikus savaitė paminėta Raseiniuose“.
Marijampolė	Pranešimas spaudai „Didėjantis antimikrobinis atsparumas – vis didėjanti problema“, straipsnis „Antibiotikų skyrimą gali sumažinti greitis streptokoko nustatymo testas“. Interviu Marijampolės televizijoje apie antimikrobinio atsparumo valdymo funkciją Marijampolės apskrityje, AMR grupės veiklą, ateities darbus, Europos supratimo apie antibiotikus dienos paminėjimą. Marijampolės televizijos tiesioginiame eteryje – apie užkrečiamąsias ligas, profilaktiką ir racionalų antibiotikų vartojimą. Radio stotyje „Kapsai“ apie antimikrobinio atsparumo valdymo svarbą, paminėta Europos supratimo apie antibiotikus diena.
Panevėžys	Straipsnis „Salmoneliozė“, informacijos skelbimas TAMO dienyne „Peršalimas? Gripas“, "Pasveik be antibiotikų"; straipsnis rajono gyventojams „Pasaulinė supratimo apie antibiotikus savaitė“; faktai visuomenei apie antibiotikus, naujienlaiškis "Gripas ar peršalimas". Pranešimai spaudai: „Panevėžio regiono šeimos gydytojai turi galimybę atlikti CRB ir A streptokoko tyrimus“; „Būtina formuoti teisingą gyventojų požiūrį į antibiotikus ir geras vartojimo tradicijas“, stendinis pranešimas apie racionalų antibiotikų skyrimą, vartojimą.
Šiauliai	Pranešimas spaudai (UAB „Šiaulių kraštas“, UAB „Šiaulių naujienos“, VŠĮ „Šiauliai plus“) „Lapkričio 18-ji – Europos supratimo apie antibiotikus diena“; Šiaulių valstybinė kolegija parengė straipsnius Europos supratimo apie antibiotikus dienos paminėti, apibūdino netinkamo antibiotikų vartojimo pasekmes.
Tauragė	Interviu Tauragės radijuje apie antibiotikų vartojimo problemas Lietuvoje bei Tauragės apskrities AMR grupės veiklą.
Telšiai	Pranešimas vietinėje žiniasklaidoje bei TVSB interneto svetainėje „Vis didėjanti problema – atsparumas antibiotikams, ne tik suaugusiems bet ir vaikams“; pranešimas vietinėje žiniasklaidoje „Pasaulinė supratimo apie antibiotikus savaitė“, Interviu „Pasaulinei supratimo apie antibiotikus savaitei atminti“ Telšių vietinėje radijo stotyje.
Utena	Pranešimas spaudai „Specialistai primena: svarbu atsakingai vartoti antibiotikus“ („Utenos apskrities žinios“).
Vilnius	Straipsniai visuomenei apie priemones padėsiančias apsaugoti nuo infekcijų kelionėse, sergamumo gripu didėjimą ir mirties atvejus, erkinį encefalitą, vakcinaciją („Lietuvos sveikata“, NVSC tinklapis, www.delfi.lt); pranešimai spaudai apie imunoprofilaktiką; interviu apie gripo ir ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijos profilaktiką, statistinius duomenis, gripo epidemiologinę situaciją ir tinkamą antimikrobinų medžiagų vartojimą.

Dokumentai (raštai ir kt.)

Apskritis	Priemonė
Alytus	Raštas apskrities PASPC apie kompensuojamųjų antibiotikų receptų išrašymą, skirtumus, išrašytų receptų vaikams, sirgusiems ŪVKTI ir gripu dalis nuo bendro išrašytų receptų skaičiaus ir kt.
Kaunas	Raštai: informacijos perdavimas, sklaida, kvietimai į posėdį, seminarą, seminarą–viešąją konsultaciją; Dokumentai: Kauno apskrities AMR valdymo grupės 2017 m. veiklos planas ; Kauno apskrities AMR valdymo grupės sudarymo ir darbo reglamentas .
Klaipėda	Su Lundo universitetu teikė paraišką Švedijos institutui dėl finansavimo antimikrobinio atsparumo ir antibiotikų vartojimo problemoms spręsti. Iš anglų kalbos išverstas ir adaptuotas Paciento su infekcinių ligų požymiais klausimynas. Kreipimasis į NVSC dėl <i>Clostridium difficile</i> infekcijų paplitimo ir efektyvaus peroralinio gydymo.
Panevėžys	Raštas PASPJ „Dėl galimybės atlikti tyrimus“ apie apklausos dėl CRB ir greitojo A grupės beta hemolizinio streptokoko antigeno nustatymo tyrimų prieinamumą, rezultatus.
Šiauliai	Raštai: informacijos perdavimas, sklaida (ASPĮ vadovams „Dėl antimikrobinio atsparumo“ pateikta informacija ir rekomendacijos, „Dėl anketinės apklausos“ siekiant įvertinti greitojo A grupės beta hemolizinio streptokoko antigeno nustatymo testo naudojimo galimybes ASPĮ). Dokumentai: RŠL „Antibiotikų vartojimo kontrolės komitetas“, patvirtintas „Antimikrobinių vaistinių preparatų naudojimo tvarkos aprašas“.
Utena	Raštai: TLK „Dėl kompensuojamųjų antibiotikų skyrimo Utenos apskrityje pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigose 2015-2016 m“; ASPĮ, apskrities savivaldybių gydytojams „Dėl pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigose išrašytų antimikrobinių vaistinių preparatų stebėsenos“. Dokumentai: Utenos apskrities AMR valdymo grupės 2017 m. veiklos planas, keista AMR valdymo grupės narių sudėtis. Zarasų PSPC parengė „ Antibiotikų skyrimo tvarką “.
Vilnius	Raštai: informacijos perdavimas, sklaida (ASPĮ ir Vilniaus apskrities savivaldybių administracijoms dėl CRB ir greitojo A grupės beta hemolizinio streptokoko antigeno nustatymo testo atlikimo galimybių ir anketos pateikimo; Trakų rajono savivaldybės administracijai Dėl Vilniaus apskrities tarpinstitucinės antimikrobinio atsparumo valdymo grupės veiklos); kvietimai dalyvauti seminare. Tarnybinis pranešimas Dėl antimikrobinėms medžiagoms atsparių mikroorganizmų plitimo prevencijos 2017–2021 metų veiksmų plano derinimo. Dokumentai: Vilniaus apskrities AMR valdymo grupės 2017 m. veiklos planas .
Tauragė, Telšiai, Marijampolė.	

Antimikrobinių vaistinių preparatų suvartojimo stebėseną

Apskritis	Antimikrobinių vaistinių preparatų suvartojimo stebėseną
Kaunas	Vaikams (0-18 m.) kompensuojamų antibiotikų skyrimas Kauno apskrities asmens sveikatos priežiūros įstaigose. 2016 m. antimikrobinių vaistinių preparatų vartojimo Kauno apskrities SASPJ stebėsenos analizė.
Klaipėda	Klaipėdos apskrities pirminės sveikatos priežiūros įstaigose vaikams (0-18 m.) išrašomų antibiotikų ir tam išleidžiamų Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų analizė už 2016 m.
Panevėžys	Kompensuojamųjų antimikrobinių vaistų skyrimas vaikams 2017 metų I pusmetį. Antimikrobinių preparatų suvartojimas, struktūra, problemos, sukėlėjų jautrumas antimikrobiniam vaistams 2016 m.
Šiauliai	Antibiotikų pirkimo ir vartojimo analizė RŠL 2016 m.
Tauragė	2016 ir 2017 m. duomenų analizės apie vaikams (0-18 m.) išrašytų antibiotikų receptų skaičių Tauragės apskrityje pagal TLK-10 kodus.
Telšiai	Antibiotikų skyrimo (suvartojimo) vaikų tarpe analizė Telšių apskrityje.
Utena	Kompensuojamų antibiotikų skyrimas (receptų skaičius, tenkantis 1000 prisirašiusių vaikų (0-18 m.)) Utenos apskrities PASPJ 2015-2016 m. (pagal pateiktus Panevėžio TLK duomenis).

Alytus, Marijampolė, Vilnius

Apskritis	Duomenų analizės
Kaunas	Užkrečiamųjų ligų sukėlėjų, registruotų Kauno apskrityje 2016 m. analizė ir jų jautrumas antibiotikams. <i>Clostridium difficile</i> sukkelto enterokolito sergamumo situacija Kauno apskrityje 2016 m. <i>Clostridium difficile</i> epidemiologinės situacijos analizė Kauno mieste.
Šiauliai	Hospitalinių infekcijų paplitimo analizė VšĮ Radviliškio ligoninėje.
Utena	Atsparumo antibiotikams pagal dažniausiai išaugintą sukėlėją stebėjimas VšĮ Utenos ligoninėje.
Vilnius	Užkrečiamųjų ligų sukėlėjų, registruotų Vilniaus apskrityje 2017 m. jautrumo antibiotikams analizė.

Tyrimai ir apklausos

Apskritis	Priemonė
Marijampolė	Šeimos gydytojų apklausa, kuria buvo siekiama išsiaiškinti jų požiūrį į antimikrobinį gydymą, nustatyti veiksnius, įtakančius antibiotikų skyrimą bei gydytojų informuotumą apie antimikrobinių vaistų skyrimą. Nutarta parengti aprašą , kuris 2018 metais bus pateiktas asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, savivaldybių gydytojams, kitoms suinteresuotoms institucijoms.
Panevėžys	Anketinė apklausa, kuria buvo siekiama išsiaiškinti savigydos antibiotikais apimtis, žinias apie savigydą antibiotikais bei nustatyti informacijos šaltinius apie juos.
Tauragė	2017 m. Tauragės apskrities gyventojų savigydos antimikrobiniais vaistais apklausos duomenų analizė (2017 m. IV ketv. Tauragės apskrities gyventojų apklausa apie savigydą antibiotikais).
Šiauliai	RVSB tyrimas – klausimas interneto tinklalapyje „Dėl kokios priežasties dažniausiai vartojate antibiotikus?“.

Apskritis	Priemonė
Panevėžys	CRB ir greitojo A grupės beta hemolizinio streptokoko antigeno nustatymo tyrimų prieinamumo anketų analizė.
Šiauliai	Anketinė apklausa apie greitojo A grupės beta hemolizinio streptokoko antigeno nustatymo testo naudojimo galimybes.

Posėdžiai

Apskritis	Priemonė
Alytus	AMR valdymo grupės posėdis (1)
Kaunas	AMR valdymo grupės posėdžių skaičius per metus (3), vienas iš jų – su NVSPL Kauno skyriumi.
Klaipėda	AMR valdymo grupės posėdis (1)
Marijampolė	AMR valdymo grupės posėdžiai (2) – aptarti atlikti 2016 metais ir planuojami 2017 metų darbai dėl antimikrobinio atsparumo valdymo Marijampolės apskrityje. Pristatyti Marijampolės apskrities šeimos gydytojų apklausos analizės rezultatai. Aptartos pagrindinės priemonės, kurios bus vykdomos ir įtrauktos į 2018 m. planą.
Panevėžys	AMR valdymo grupės posėdis (1) – aptarta Panevėžio AMR grupės veikla 2016 m., plano vykdymas 2017 m.
Tauragė	AMR valdymo posėdžiai (2) dėl 2016 m. veiklos ataskaitos bei einamųjų metų veiklų; dėl Tauragės apskrities gyventojų savigydos tyrimo rezultatų pristatymo bei 2018 m. veiklų organizavimo.
Telšiai	AMR valdymo grupės posėdžiai (3): 1. aptartas ir patvirtintas grupės narių 2017 m. veiklos planas; apsvarstyta kompensuojamų vaistų stebėsenos ir analizės atlikimas; naujų narių įtraukimas; 2. Susirinkimas dėl veiklos plano įgyvendinimo, pristatyta antibiotikų skyrimo (suvartojimo) vaikų tarpe analizė Telšių apskrityje, anketų rankų dezinfekcijai ligoninėse koregavimas ir papildymas; 3. Aptarta 2017 m. veikla.
Utena	AMR valdymo grupės posėdis (1), svarstyti klausimai: 1. kompensuojamų antibiotikų skyrimas (receptų skaičius, tenkantis 1000 prisirašiusių vaikų 0-18 m.) Utenos apskrities PASPJ 2015-2016 m. (pagal pateiktus Panevėžio TLK duomenis), 2. VšĮ Utenos ligoninėje stebimas atsparumas antibiotikams pagal dažniausiai išaugintą sukėlėją, 3. Antibiotikų skyrimo tvarka.
Vilnius	AMR valdymo grupės posėdžiai (2)
Šiauliai	AMR valdymo grupės posėdžiai (2)

Apskričių AMR valdymo grupių sudėtis

	APSKRIČIŲ AMR VALDYMO GRUPĖS									
	Klaipėda	Šiauliai	Kaunas	Panevėžys	Telšiai	Vilnius	Tauragė	Alytus	Marijampolė	Utena
NVSC	+++	++	++	+++	++	+++++	++	++	+++	++
TLK	+	+	+	+	+	0	+	+	+	+
VMVT	0	+	0	+	+	0	+	0	+	+
NVSPL	+	+	+	++	0	+	0	+	+	0
VSB	0	++	+	++	++	+	+	+	+++	+
Aukštoji mokykla	0	+	+	+	0	++	0	0	0	+
Stacionarines paslaugas teikiančių ASPĮ IKS	++	+	++	++	0	0	+	+	+	0
Stacionarines paslaugas teikiančių ASPĮ atstovai (administracija, gydytojas, laboratorijos ar kt. skyriaus vedėjas, vidaus medicininio audito skyrius)	+	+++	++++	0	+++++	+++	+++	+	+++	+++
Ambulatorines paslaugas teikiančių ASPĮ atstovai (administracija, gydytojas)	+	++	++++	++	++	+	++	++	++	++++
Savivaldybės administracija, gydytojas	++	+	+++	++	+	+++++	+	0	+++++	+
Vaistinė, farmacija			+		+					
Mikrobiologas	++			+						
LR SAM viceministrė						+				
Narių skaičius	13	15	20	17	17	20	12	9	20	14

Apibendrinimas

- Visos apskričių AMR valdymo grupės 2017 m. paminėjo Europos supratimo apie antibiotikus dieną. Regioniniai renginiai Europos supratimo apie antibiotikus dienai paminėti:
  - Seminaras "Antimikrobinio atsparumo samprata, valdymas, priežiūra ir prevencija,, Telšiuose,
  - Mokslinė–praktinė konferencija „Antimikrobinio atsparumo problema ir sprendimo būdai“ Raseiniuose,
  - Konferencija „Antimikrobinio atsparumo valdymo šiandienos aktualijos“ Klaipėdoje.
- Beveik visos AMR valdymo grupės apskrityse organizavo renginius asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, ugdymo įstaigoms, pusė AMR valdymo grupių – visuomenei.
- AMR valdymo grupės garsino savo veiklą, dalijosi gerąja patirtimi renginiuose, rengė ir pristatė žodinius, stendinius pranešimus antimikrobinio atsparumo valdymo bei užkrečiamųjų ligų priežiūros klausimais.
- Dažniausiai antimikrobinio atsparumo problema buvo viešinama NVSC ir kitų institucijų internetiniuose puslapiuose, regioninėje žiniasklaidoje.
- Visos AMR valdymo grupės apskrityse organizavo grupės posėdžius.
- AMR valdymo grupės apskrityse vykdė antimikrobinių vaistinių preparatų vartojimo stebėseną, siekdamos išsiaiškinti gydytojų požiūrį į gydymą antimikrobiniais vaistiniais preparatais, nustatyti gyventojų savigydos priežastis ir apimtis – atliko tyrimus ir apklausas.

Rekomendacijos

- Rekomenduojama ne tik atlikti TLK kompensuojamųjų antibiotikų, skiriamų ambulatoriniam gydymui, duomenų analizę, bet apgalvoti duomenų pateikimo bendrosios praktikos ir šeimos gydytojams mechanizmą savo apskrityse bei veiklas su įstaigomis, kuriose stebimas didelis antimikrobinių preparatų receptų skyrimas;
- Dirbant su mokyklomis, rekomenduojama skatinti naudoti E-bug projekto medžiagą (www.e-bug.eu);
- Grupių koordinatorių iniciatyva organizuoti pasitarimus konkrečioms problemoms spręsti;
- Organizuoti bent vieną grupės posėdį per metus ir keisti grupių sudėtį pagal poreikį;
- Aktyviau naudoti socialinius tinklus informacijos viešinimui.